

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-hivatal és nyomda: Beckserek (Nagybeckserek), Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

KEDD, 1944 FEBRUÁR 1
73. évfolyam 25. szám

Előfizetésben:
Évente 840 félévre 420
negyedévre 210 havonta 70

Finnország is prédája a Szovjet-Uniónak

Helsinki, jan. 30.

A finn „Kauppalehti” című lap az angol „Sunday Times” cikkét idézi, amelyben az angol lap Finnország jövő sorsával foglalkozik. Mindaz — mondja a „Kauppalehti” — kétségtelenül azt bizonyítja, milyen messzire tért el Anglia az Atlantik Charta alapelveitől. De bizonyíték arra is, mennyire nem ismerik angol részen Finnországot. Nem tudják az angolok, a finn nép szilárd elhatározása, hogy függetlenségét és szabadságát körömszakadtáig kész megvédeni. Pedig az angolok már tudhatnák, a bolsevisták a Botteni tengeröblöt csak úgy foglalhatnák el, ha a finn népet egyszálgi kiirtanák.

Angolország mégis a bolsevisták prédájául dobja oda Finnországot, de az egész Észak-Európát is, mert azt reméli attól, hogy azon az áron megnyerik a háborút Anglia részére is — mondja végezetül a „Kauppalehti” cikkirója.

Az Adria tengerpart védelmi berendezései

Berlin, jan. 31

Egy haditudósító, aki most tért vissza Dalmáciából, érdekes közlést ad dalmáciai tapasztalatairól. A tudósító magasrangú tiszt társaságában járta be az adriai tengerpart vidékét, ahol a tiszt a védelmi berendezéseket szemlélte meg illetve ellenőrizte. A tudósító szerint Splitben, Dubrovnikon és a többi dalmáciai gyógy és fürdőheleken, a régiékhöz viszonyítva, sok mindenféle megváltozott. Az egész vidék szépsége azonban semmit sem veszített varázsából.

Lehet, mondja továbbá a haditudósító, hogy az angolszászok belebocsátkoznak a kockázatos vállalkozásba és megkísérlik, ugrással az Adrián át, a dalmát partokat megtámadni. A kikötők és általában az egész tengerpart azonban védelmi berendezésekkel ma már annyira tökéletesen kiépített, hogy minden ellenséges közeledésnek utját a partokhoz elzárja. A partraszállást megkísérlő ellenséges kötelékeket, már messze a parttól, fölfedezné a német védelem és azok gránátok záporosója elől nem is tudnának megmenekülni. Ugyanolyan szerepet töltenének be az adriai Archeopage-hez tartozó szigetek, amelyek német seregek tartanak meg-

Hitler Adolf szózata

A német nemzeti szocialista párt 11 év előtt január 30 án vette át a hatalmat Németországban.

A Führer az évforduló napján szót intezett a német néphez. A szót a német néphez intezte, de annak során fölemlítette azt is, vajjon a szalmával tömött angol fejek még mindig nem ébredtek annak tudatára, mit követtek el, amikor a bolsevista világvészedelemmel szövetkeztek Németország elpusztításra.

Ezt a háborút — mondotta továbbá a Führer — csak Németország, vagy a Szovjet Unió nyerheti meg. Ha a Szovjet Unió nyerné meg, az egész Európa megaláztatását, pusztulását jelentené, beleértve Angliát is, mert nem volna ereje a bolsevista rém törekvéseinek határt szabni, nem tudnák az új kor hunjainak pusztításait elkerülni. Ezt akarják a szövetségesek a zsidók uszítására. Ezt szorgalmazzák a nemzetközi zsidók, akár Európa területén kívül, vagy Európa belső területén élnek. Milliós és milliós ember Szibériába kerülne, rabszolgaságba és a nyaklövésnek nem volna számmal határolt esete.

Majd így folytatta, ha 11 év előtt nem születik meg a nemzeti szocializmus, már rég teljesen a bolsevisták uralma alatt nyögne és pusztulna Európa népe, végleg Kulivá aljasodott volna. De a nemzeti szocializmus eszméje éppen idejére ébredt öntudatra, hogy a Nyugat és Kelet felőlről Európára törő hordákkal föltartóztassa. A nemzeti szocializmus felkészült erre a harcra, dacára annak, hogy egyes államok ingadoztak. A német népközösség immunis volt a bolsevizmus ellen, a zsidó-ág Németországban minden befolyását elvesztette.

A német hadsereg tisztikarának több mint 60 százaléka a nép gyermeke. Ma nincs nyoma az 1918 évi félvak katonának. Akár nyugatról, akár keletről jön az ellenség a német katonájára es akár milyen nehézséggel jár öve a véggyőzelem. Az aknák, robbanó és gyújtóbombák nem bírják Németország ellenálló erejét megtörni. Ki fog derülni ismét és az éltető napsugarak azokat érik, akik szilárdan kitartóak a nagy cél, a győzelem kivívásáig.

Kirovgrád térségében felélénkültek a harcok

A Führer főhadiszállásáról jelentik

A véderő főparancsnoksága közli.

Kirovgrádtól északnyugatra, Cserkasszi délnyugati részén és Belaja-Zerkov keleti és délkeleti térségében, a német csapatok súlyos védelmi harcokban állanak erős ellenséges gyalogos és páncélos kötelékekkel. Mialatt a bolsevistáknak sikerült egyes helyeken betörni, az arcvonal többi szakaszain meghiusultak támadásaik és azok során véres veszteséget szenvedtek.

A német csapatok Pogrebistye déli térségében vezetett ellentámadásai során, körülzártak erős ellenséges kötelékeket. A körülzárt csapatok, tehermentesítésükre indított támadások elhárítása és kitörési kísérleteinek meghiusítása után, az elpusztítást nem kerülhette el.

A német csapatok előretörése során Polonojetól nyugatra visszafoglaltak több helységet. Az ellenség itt is véres veszteséget szenvedett.

Az egyik páncélos hadosztály

szállva. Azonkívül áthidalhatatlan akadály a angolszászok balkáni inváziós tervének a 2000 méternyi magasságu hegyecsoport ércfala, amely egészen Belgrádig

parancsnoka, akit a Führer néhány nap előtt a legmagasabb vitézségi éremmel tüntetett ki, a harcokban, hadosztály a élén, hősi halált halt. A hadsereg egyik legkiválóbb tisztjét, a páncélfegyver alakult példás parancsnokot vesztett benne.

Novograd-Volynszk nyugati térségében a harctevékenység ismét élékébbé vált. A német csapatok a bolsevisták előretöréseit elhárították.

Pripjed és Berezina között a szovjet csapatoknak meghiusult az a kísérlete, hogy egy betörés helyét kiszélesítsék.

Neveltől északra a bolsevisták helyenkénti támadásai összeomlottak. A Novo Szokoliki beszögélt arcvonalivet az előre elkészített állásokba visszavonták.

Az Ilmen-tó és a finn tengeröböl között a német csapatok több helyen elhárították erős ellenséges támadást. Közben a kemény harcok még tartanak a Nyugat és Dél felé előretörő bolsevistákkal.

A délolaszországi arcvonalon az huzódik. A hegyláncnak nincs olyan átjárója, amelyet már kisebbszámu német kötelékek ne tudnának védeni és az ellenséget elpusztítani.

ellenség, a Minturno-Castel-Forte szakaszon és San-Eliától északnyugatra, erős tüzérségi előkészítés után széles vonalon ismét támadásba ment át. Kemény és változatos harcokban a Monte-Jugo elveszett, de a német csapatok elkeseredett küzdelmekben visszafoglalták. A többi arcvonalszakaszon a német csapatok az ellenséget visszaverték.

Nettunó hidfőjében az ellenség tegnap is várakozási álláspontot foglalt el és csak egy helyen támadott egy zászlóalj erősségben. Német rohamcsapat előretörések vállalkozása során hadifoglyok jutottak német kézre. A német légi-erők január 20-án is támadták Nettunónál az ellenség hajóit. Elsüllyesztettek 1 rombolót és 2 szállítóhajót 14 ezer tonna ürtartalommal, 4 további szállítóhajót 28 ezer tonna ürtartalommal valamint egy partraszállást szolgáló hajót pedig megrongálták.

A német légierő fentiekkel együtt, január 22. óta az ellenség partraszállást szolgáló hajóraj támadása során elsüllyesztett 5 rombolót, 5 szállítóhajót 27 ezer tonna ürtartalommal valamint 7 partraszállást szolgáló járművet 14 ezer tonna ürtartalommal. Megrongáltak továbbá 6 ellenséges rombolót, 3 cirkálót, 41 szállítóhajót 201 ezer tonna ürtartalommal, valamint 10 partaraszállást szolgáló járművet. A járművek nagy részének elpusztulása számításba vehető.

Német hajókaraván biztonságát járművek a Kanális-ban elhárították angol gyorshajók sikertelen támadásait és lángba borították az egyik angol gyorshajót.

Északamerikai bombázó kötelékek január 29-én terrortámadást intéztek Majna-Frankfurt város ellen. Ledobott számos akna, gyújtó és repeszbombák nyomán több városnegyedben károk és tüzek keletkeztek, különösen a belvárosban pótolhatatlan kultur emlékművek pusztultak el. A lakosságnak vesztesége volt. Eddio beérkezett jelentések szerint a német légvédelem Majna Frankfurtnál és a megszállt nyugati terület fölött lelőtt 61 ellenséges repülőgépet, leginkább 4 motoros bombázót.

Néhány angol repülő zavartkeltéscéllal bombát dobott Németország nyugati területére.

A német légierő nagy köteléke tegnap késő esti órákban újból megtámadta London várost. A város területén nagy tüzek és robbanások keletkezése voltak megfigyelhetők.

Az apa és gyermekei

Goethe, a nagy német költő írta, hogy a gyermeket jól nevelni csak jólnevelt szülők tudják. Mert valójában a gyermek nevelése már akkor megkezdődik, amikor a gyermek még a világon sincsen. A legtökéletesebb és legmaradandóbb nevelőeszköz az élő példa.

Az apa szívét a mennyei Atya saját szent szívének mintájára alkotta s ez a szív a legbecsesebb ajándék minden férfiember számára. Miképpen gyakorolja már most az ember az édesapa tiszteltreméltó hatalmat?

Az ember sohasem tudhatja, hogy a gyermek ébredező megfigyelőképességével, mikor vesz észre olyasvalamit, amivel az apa későbbi nevelése sehogyan sincs összhangban. Akkor azután ne csodálkozzunk, ha nehezen megy a nevelés. A kis gyermek mindent utána csinál a nagyoknak és azonnal észreveszi a turpiságot, mihelyt el akarjuk vele hitetni, hogy a nagyoknak több szabad, mint neki. „A példaadás nem különleges kötelesség az apának? Azzal minden a két szülő egyformán tartozik.” Ez igaz lehet a gyermek szemszögéből nézve, de nem az apáéból. Mert az Ursten elsősorban és mindenekfelett a férfit tette meg a család tengelyének és egykor majd tőle kéri leginkább számon a gyermek lelkét. Ha tehát már egyébért nem hajlandó valaki mintaszerű, derék férfi lenni, akkor meg kell azt tennie a gyermekei kedvéért.

Az apa nevelő kezét már csak azért nem pótolhatja az édesanya, mert az ő nevelése általában sokkal szelidebb, puhább, semmint, hogy eredményes lehessen, különösen a fiuknál. A férfiak neveljenek erélyesen, de türelemmel. Erélyesen, mert különben üres szalmát csépelnek. Szokják meg a gyermekek, hogy az apa szava parancs, amelyet csak végrehajtani lehet és ugorni kell, hogy teljesítsük, mert másodszori beszéd nincs és a késedelmeskedő igen könnyen a saját bőrén érzi meg a hatást. Az asszonyok sokszor durvaságra magyarázzák az apák keménységét. Pedig valójában nagy jótémény a gyermek számára, ha idejekorán megtanul engedelmessékedni. Az emberi élet nem egyéb, mint alkalmazkodás és igen kevés embert találunk, akinek nem kellene valakinek engedelmessékednie.

Mit neveljen már most a gyermekben az édesapa? Természetesen úgy a testet, mint a lelket, még pedig szép összhangban, nehogy egyik a másiknak kárát vallja. Különösen fontos, hogy az apa ne csak a saját szemszögéből tekintse azt a gyermeket.

A jó polgár mintaképe is az édesapa legyen a gyermekek szemében. Választásoknál, adófizetésnél, közmunkánál a legjobb lelkiismeretük szerint járjanak el. A megvásárolható jellemű, csalafinta módon adót letagadó és a közönséget megkínosító apa csak becstelenséget és átkot hagy gyermekeire, amiért bizonyára nem áldják halóporaiban.

A gyermek nem kizárólag a miénk, hanem számot tart rá a jó Isten is, a Haza is, a társadalom is.

Néphit és hagyomány az időjárás változásairól

A háború előtti években, amikor a rádió elterjedése már általános volt a szegényebb népréteg között is, az ember kíváncsiságát az időjárásra vonatkozólag könnyen kielégíthette. Nem régimód szerint a „kalendáriumot” vette elő és nézte meg, hanem egyszerűen pl. 16. 45 kor kinyitotta rádióját Budapest hullámhosszán és máris anyanyelvén, érthetően meghallgatta, hogy a következő 24 óra alatt milyen idő várható. A háború kitörése óta azonban egyetlen európai adóállomás sem ad időjárásjelentést, nehogy az az ellenséges oldalon megtudják és a repülőket gonosz, gyilkos terveik keresztülvitelére felhasználhassák. Ezen intézkedés a háborúban természetes jelenség és az alapján véve bennünket véd és javunkat szolgálja.

Annak idején az időjárásjelentést a rádióon keresztül annyira megszoktuk, hogy külső munkánk, esetleg utazásunk előtt azt feltétlenül meghallgattuk és a jósláshoz — prognózishoz — alkalmazkodtunk. Természetesen a jóslás 100% ban nem mindig vált be. Ennek okát magában az időjárásban kereshetjük és találhatjuk meg, mert a rossz nyelvek szerint az időjárás olyan szépséges, mint a szép asszony. Az időjárás sűrű változásaival azonban nem csak a szép asszonyok, hanem a férfiak is kapcsolatba vannak hozva. Így az olyan emberre, aki szavának nem ura, azt mondják, hogy: „Olyan, min az időjárás”, vagy „köpenyegforgató”, azaz arra fordul, amerről éppen anyagi és erkölcsi érdekeit védő és elősegítő „szél” fúj!

A mostani enyhe telet — hogy sértes ne történjen — ne szeszélyesnek, hanem inkább reánk nézve kellemesnek mondjuk. Január első hetében át élt néhány, plusz 10—12 fokos enyhe nappal feledtette velünk a tűzifa beszerzésével kapcsolatos téli gondokat és valóságos tavaszra emlékeztetett. Hogy ez az enyhe idő meddig tart és lesz-e még havas, zord, hideg tél? Erre határozott feleletet egy ember fia sem tudna adni, legfeljebb — különösen egyszerű emberek — egyes természeti jelenségekből, mint pl. a naplementéről, a hold udvaráról, a csillagok sűrűségéből és fenyességéből stb., vagy pedig némely állat rendkívüli viselkedéséből próbálnak jóslni és szabályokat felállítani.

Igy pl. — a múltkor hallottam — egy becskerekű János-bácsi a levágott hizók lépéből jóslott. Azt jóslta még pedig a leghatározottabban, hogy a tél vége lesz hideg. Ezt különben „szakszerűen” a lépéből úgy állapította meg, mert a sógornál és a kománál levágott hizó lépe a végén volt keskenyebb és nem a közepén, vagy az elején. Ha Isten éltet rálesünk János-bácsi jóslatára, de tüzeőanyag dolgában már most készülünk arra. Hátha tényleg úgy lesz és akkor az készületlenül ne találjon bennünket.

Más emberek, különösen pedig az azelőtt pásztorkodással foglalkozók és az abban kiöregedett vénék, ha éppen nem is téltre, de az időjárás alakulására vonatkozólag, nagy tapasztalataik alapján jóslni szoktak és tudnak.

Igy pl. a vadludak északra, vagy délre való szállásából megmondják, hogy hidegebb, vagy enyhébb idő várható. Uyanígy a néphit és tapasztalat szerint, ha a kakas korán hajnalban sűrűn kukorékol, szép idő, míg ha a tyúkok későn mennek üllőre, eő lesz. Ha a kacsák és libák csendesen uszkálnak a vizen, bukácsolnak és napoznak, az a szép idő tartós ágát, viszont ha azok az udvaron és a vizen is lármázva repdesnek, ak-

kor, az biztos esőt jelent. Esőt jelennek és éreznek a galambok is akkor, amikor a tetőn össze-vissza gubbaszkodva csapatosan ülnek. Ugyancsak esőt érez a gólya is, amikor csőrében nagy csomo gallyat hoz ér tatarozza valamint a fecske is, amikor igen alacsonyan száll. Ezekkel ellenkezőleg szép időt jelez a pacsirta, amikor igen magasan énekel és a békák is, amikor naplementekor hangosan kurutyolnak.

A nép a háziállatok között is talál „időjóst”. Így pl. a kutya lusta mozgású és gazdája után csak úgy kelleltlenül ballag, biztosan rossz idő lesz. Rossz időt jósl a macska is, ha nyugtalan, nem eszik, mint szokott, nem alszik és egerészni nincsen kedve. Ha a macska a szőret nyalja, szép időt, míg ha a talpát tisztogatja, esőt várhatunk. Ugyancsak a szarvasmarha és a juh magatartásából is jóslgatnak, hogy milyen idő lesz. Így pl. ha a juhok élénkebben mozognak és pajkosan játszadoznak, az szép időt jelent, viszont ha a legelőről nehezen térnek haza, mintha bendőjüket még jobban meg szeretnék tölteni, az biztosan esőt jelent. Allitólág ugyan-csak időjós a bőregér is, amely ha estétől késő éjszakáig röpköd, akkor jó, ha pedig egyáltalán este nem látható, rossz idő várható. És hogy a szárnár ordítása szintén esőt jelent, az általában ismeretes.

A felsoroltakon kívül bizonyára van még néhány, a néphitben és hagyományban élő „időjós”. Ez különben néha vidékenként is változó. Annyi azonban bizonyos és meg is állapítható, hogy némely állat, amelynek egyes érzékszerve jobban ki van fejlődve, mint az emberé és ennek következtében a levegőben történő légköri változást tényleg hamarabb érzi meg. Az állat mozgása a legtöbb esetben csak ösztönzerű. A külső hatás következtében, amelyet finomabb érzékszerve azonnal felvett, egy ösztön-szerű mozgást, vagy rendkívüli állapotot eredményez, amit a körülötte tartózkodó, leginkább pásztorember — más egyéb dolga nem lévén — megfigyelve észrevesz. Sok ilyen pásztorember látva többször az állat ösztön-szerű rendkívüli viselkedését és mozgását, valamint az azt követő idő változását, olyan bő tapasztalatra tesz szert, hogy abból valóságos időjárás szabályok állíthatók fel. Ezen szabályok egy családban, vagy vidéken apáról-fiúra maradtak és maradnak sokszor olyan családban is, amelyek ma már nem tudják, de valamelyik ősiük pásztorember volt, azért lehet azokat a nép között még ma is fel-lelni.

Maga az időjárás egy nép életére és anyagi fejlődésére is rendkívül nagy hatással van és lehet. Így pl. egy túl száraz, vagy ellenkezőleg egy túl esős év, hogy egy ország népének élelmezése szempontjából mit is jelent, azt külön bizonyítani sem kell. Most a háborúban meg különösen fontos tényező az időjárás. Gondoljunk csak a már többször említett „Tél-generális”-ra, amely az oroszok pártján áll, vagy a „Köd-generális”-ra, amely az angolokat védi egyenlőre embertelen terrortámadásaik miatt az elmaradhatatlan, igazságos német megtorlás ellen. Ugyancsak Azsia egyes vidékein pl. sokszor az „Eső-generális” jóvoltából jutnak a hős japánok elől lihegve menekülő angolszászok egy-egy kis pihenőhöz és lélegzethez.

Mi bánáti magyarok az időjárással kapcsolatban a leghatározottabban azt tartjuk és bennünket az a biztos tudat

éltet, hogy a hizók lépéből jósló becskerekű János bácsi szavai alapján bármilyen zord és hideg is legyen az idei tél vége, a természet örök rendje szerint téltre mégis mindig tavasz következik!

Ezt az egyet megakadályozni semmi-féle „Idő-generális” sem lesz képes, az holtbiztos! **Selmeczy János.**

Német lap a magyar honvédségről

A Berliner Börsenzeitung „Honvédek Keleten” című vezércikkében foglalkozik a magyar csapatoknak a keleti arcvonalon végzett teljesítményével. Magyarország történelme — írja a lap többek között — az örök katonaelet történelme. A magyar tá-ak véráztatta földjén sokszor vívtak sorsdöntő csatákat és az európai népek tudatában legendává finomulva élnek hősök és harcok. Magyarország már az első világháborúban bevált, mint Európa közepének határőrsége, Magyarországon verték le az Európa bolsevizálására irányuló első kísérletet is 1919 ben s ezzel megakadályozták, hogy azok a bomlásztó erők, amelyekkel szemben most egész Európa felszabadító, végső küzdelemben áll, ugródeszkát kapjanak ördögi terveik céljaira. Amikor Németország 1941 június 22 én sorompóba szállott a bolsevista támadások elhárítására s megkezdődtek a harci cselekmények a Fekete-tenger és a Jeges-tenger között, a magyar lakosság előt is világhosszú vált, hogy a magyar hadsereg szintén harcbaszáll a kommunista világellenség ellen.

A lap részletesen ismerteti a magyar csapatok hősi küzdelmeit és nagy teljesítményeit attól a naptól kezdve, hogy Magyarország hadbaszállott. A lap azután így folytatja:

— Magyarország boldog, hogy az az ellenség, amelyet benn az országban történelmének legsúlyosabb idejében Horthy Miklós kormányzó vezetésével leverte, távol van a határoktól. A háborúnak ez a lefolyása Magyarországra a felszabadulás érzését önti, annyival is inkább, mert a multban mindig saját földjén kellett hadakoznia és sokszor súlyos károkat szenvedett. A lakosság határozottan latbaveti egész erejét a legteljesebb védőképesség érdekében, mert teljesen felfogta ennek a háborúnak értelmét és mert minden áldozatra kész fegyverben álló fiáért, az ország színvirágáért, hogy a maga és Európa részére kivívja a győzelmet.

SEGITSÉD MAGYAR VÉREIDET

Támogasd szövetkezeti mozgalmunkat.

Főmolnár

keres **bárbe**, vagy **felibe malmot.**

97 Cim a kiadóhivatalban.

Kertészek figyelmébe!

Magyarországi eredetű, 1. oszt. 96

Chabaud-SZEKŰ MAG

válogatott nagyvirágú, teljes, lecsébb színekből vegyesen kapható

WÉBER kertészetben, Torontáltorda

ELADÓ egy 12 HP teljesen jókarban levő **SENDLING**

DIESEL-MOTOR

Kisebb villanytelep, vagy darálómalom hajtására alkalmas. 99 Cim:

BOSZILYKO és LÁNG mechanikusok, Beccskerek.

HIREK

A bolgár szent Szinódus áldozatkésztsége

Szófia, jan. 31.

A bolgár szent Szinódus rendkívüli ülést tartott és elhatározta, hogy a fenhatósága alá tartozó összes kolostorokat kiüríti és a terror támadások károsultjai részére rendelkezésre bocsátja.

Az ülésen Widdin metropolitája elnökölt. Neofit metropolita azzal összefüggésben a sajtó képviselői előtt is nyilatkozott. Nyilatkozatában rámutatott arra, hogy a bolgár egyház

mindenkoron nemzeti egyház volt. Az ellenség mostani terrortámadásai alkalmával is ki akarja venni részét az áldozathozatalban. Lelkivigaszt szolgáltat, de egyébként is segítséget nyújt amikor kolostorait kiüríti és a károsultak elhelyezésére és ellátására rendelkezésre bocsátja. A metropolita továbbá annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy a bolgár nép a szörnyű megpróbáltatást át fogja élni és abból csak még megerősödve kerül ki.

MAGYAR GAZDASÁG

A TOJÁSTERMELÉS

A baromfi értékét leginkább a tojástermelés szabja meg és etekintetben bizonyos szabályos ágót kívánunk meg. Általában a jó tyuktól megkivánjuk, hogy a tojástermelési időny alatt 120—180 darab tojást termeljen.

A tojástermelési időszak különböző lehet. Vannak jércék, amelyek augusztusban kezdenek tojni, mások viszont februárban. Átlagosan a tojástermelés november 1-től (ritkább esetben október 1. és 15. között) indul meg és tart a következő év októberéig, novemberéig. Hogy melyik időben kelt jércék a legjobb tojók, azt nem lehet pontosan megállapítani; a gyakorlat azt mutatja, hogy az áprilisi jércék után várható a legtöbb tojás.

A tojástermelést befolyásolja, hogy korán érő vagy későn érő fajrával van-e dolgunk? Csak azokat az egyedeket tartjuk meg, amelyek a megfelelő számú tojást megtojják.

A tojástermelést befolyásolja azonkívül a vedlés lefolyása. A vedlés alatt mintegy 100 napi szünet áll be a tojástermelés a baromfiaknál pázmában történik, vagyis 2—3 napi tojás után 1—2 nap szünetet tart. A lerakott tojások száma: 5—25 darab szokott lenni, egy fészekaljára, utána szünet vagy megkotlás. Lehetséges, hogy a tyukok egymásután 3—5 napon keresztül tojnak és aztán pihennek. Legjobb a decemberben-januárba

tojni kezdő tyuk, mert ekkor van a tojásnak legnagyobb értéke

A megfelelő termelés céljából leg-helyesebb 2—4 éves korig megtartani a tojó tyúkot, azontul a termelés csökken, elmarad és így az idősebb állat tartása nem gazdaságos.

A gyöngytyúk átlagosan 60—100 tojást rak le műfészkekben porcellán-tojás elhelyezésével vagy orozva rakja tojásait és orozva költ is (még a legnagyobb zivatarban is megmarad fészken és kitölti, ha nem zavarják.)

A pulyka februártól kezdve tojik egyfolytában 15—30 darab tojást, azután másodszor az usztushan, októberben, ezekből lesznek a sarju pulykák.

A kacsá átlagosan 100—120 darab tojást tojik, de vannak faják, például, az indiai fuókac a, amely 150—180 darabot tojik. Egy pászma 15—20 darab után, ha nem zavarjuk meg, megkotlik. Tojás-rakáskor az ól fala mellé ajánlatos tojófészket csinálni.

A lud évente többször is tojik, a tojás fehér, durván szemölcsös. Rendesen tél végén tojik, még pedig, ha a tojásokat nem szedjük el, 10—15 tojás után megkotlik, egyébként 40—50, esetleg 60—70 tojást tojik pl. az olasz és emd ni fajta. Ajánlatos a luda után a fészkekben mindig csak az utolsó tojást meghagyni.

A tojások kora

Mind tenyésztésre, mind fogyasztásra, szállításra a legjobb a friss tojás, amely levegőt nem tartalmaz, ami súlyra való vételnél igen fontos.

I. osztályba tartoznak a	62 gr on felüli tojások,
II. osztályba tartoznak a	58—62 gr közötti tojások,
III. osztályba tartoznak a	53—58 gr közötti tojások,
IV. osztályba tartoznak a	45—53 gr közötti tojások,
V. osztályba tartoznak a	45 gr on aluli tojások, jércetojások.

A tojásokat aszerint, hogy bizonyos nyílású gyűrűkön átférnek-e vagy nem, osztályozzák még. Apró tojásnak nevezi a kereskedelem azokat a tojásokat, amelyek egy 38 mm átmérőjű nyíláson átférnek. Súly szerint kicsinyeknek nevezi, amelyekből 20—25 darab 1 kg. közepesnek nevez, amelyekből 15—20 darab 1 kg, nagyoknak nevezi, amelyekből 12—14 1 kg.

Mennél idősebb a tojás, annál nagyobb benne a levegőréteg, annál könnyebb, annál kisebb az értéke.

A tojásnak levegőtartalmát könnyű meghatározni, részben állóvízben, részben pedig vízpróbával, razással; a friss tojás megrázáskor nem kotyog, üde, ha már idősebb a tojás, kotyog, vízbe állítva a tojás tompábbik végével kiemelkedik, ha friss és mintegy 30 fokot alkot a víz felszínével, a

hangja is különbözik az állott vagy régi tojás hangjától.

A kereskedelemnek megfelelő árut mindenütt márkázzák. A tojásra vegytintával vagy tintaceruzával számokat írni nem szabad, mert beivódik és a tojás értéktelenné válik.

Jön a salaktégla! Egyes gyárvállalatoknál rengeteg salak veszett eddig kárba. Miskolcon most az építésszek nagyszerű téglát gyártanak belőle. Mésztejjel formálják téglává. Kiegyetni nem kell és mégis erős, tartós; óriási előnye a könnyűsége.

Hatszáz holdon termelnek pamutkórót a jövő évben. A pamutkóró az első kísérletek eredményei szerint Magyarország is kitűnően bevált. A jövő évben már 600 holdon akarnak pamutkórót termelni, főleg Bács megyében. A pamutkóró nagyon jó textilnyersanyag.

Teljesítsd magyar kötelességedet!

Emeld fel szövetkezeti üzletrészedet a DMKS nagybecskereki Szövetkezetében (Temesvári utca 15. sz. alatt).

Meseváros az őserdőben

Argentínai lapok írják a következő érdekes tudósítást. Nagy braziliai kauscsukfakutató néhány héttel ezelőtt behatolt a Rio Araguaia és Rio Gapore közt elterülő hatalmas ősernetegbe, amelynek legnagyobb részét fehér ember lába még nem lépte át. Felfedező utjuk közben sok izgalmas és veszedelmes kalandjuk esett a vidéken kóborló indiánokkal. Az ottani indiánok, akiknek számát 4—5000-re becsülik, abban különböznek az Amazonas erdősegeiben lakó rézbőrűektől, hogy mindenkit halálos ellenségnek tekintenek, aki területük határát átlépi. Azok a fehér emberek, akik települési helyükre tévednek, halál fiai, mert az orvul leselkedő indiánok mérgezett nyilak záporával fogadják őket. Az említett négy braziliai kauscsukfakutatónak sikerült a rájuk támadó indiánokat géppisztollyal elűzni és hatheti gyaloglás, leirhatatlan küzdelmek és nélkülözések árán, moszkítóhadsergek-től elgyötörve, maláriával kinlódva elérték a végtelen őserdőt. Itt nagy meglepetéssel észlelték, hogy az erdő talaját mérföldnyi messzeségben épületromokhoz hasonló kövek borítják.

Eleinte nem tudták megmagyarázni a nyomok eredetét és csak amikor a magas oszlopokat és a földbe süppedt hatalmas kőlapokat közelebről megvizsgálták, eszméltek rá, hogy egy rég kihalt indián törzs városának romjai között járnak. Még nagyobb volt a meglepetésük, amikor végtelen hosszúságú és aránylag eléggé épségben maradt csarnokokban valóságos ezeréves kincset találtak. Villogó és szikrázó féldrágakövek ezreiből állott ez a kincs, amely évezredek óta rejtőzik az őserdő kifürkészhetetlen mélyén és amelynek titkát csak a kihalt indián törzs késői utódai ismerik.

Az ellenséges érzületű indiánok nemzedékei ugylátszik évezred óta féltékenyen őrzik a kincset. A meseváros felfedezői csak egy egészen különös véletlennek köszönhetik, hogy a kincs felfedezése után észrevétlenül elmene-külhettek a romvárosból. Felfedezésüket azonnal közölték Rio de Janeiro tudományos köreivel és a brazil főváros egyik tudósa, aki az indián népek őstörténetének kutatásával foglalkozik, most expedíciót szervez az évezredes romváros felkutatására.

Ma a Czikajló gyógyszertár Göringgasse (Fő ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszertár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvos a Becskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Szavin Evgenije lakik Mária Terézia ucca 28. szám alatt.

Rekviem. Klein Adám, a Princ Eugen csapat hősi halált halt SS katonája lelki üdvéért február 4-én reggel 8 órakor gyászistentiszteletet tartanak a plébániai templomban.

Elvesztett igazolványok. Elvesztett Jaszkov Nikola névre szóló munkakönyv, személyazonosági bizonyítvány és W. 300. számú vajjegy. Becsületos megtalálója adja le a rendőrségen.

Adományozás. Klein Adám, a Princ Eugen csapat SS katonájának elhalálása alkalmával a Schwetz család, koszorúmegváltás címén, 500 dinárt az Iskolaalpnak és 500 dinárt a katolikus Árvaháznak adományozott.

Nikotin és népszaporodás. Az Egészségügyi Társaság hivatalos lapja „Nikotin és a női szervezet” címmel érdekes cikket közöl a dohányzásnak a női szervezetre gyakorolt ártalmas hatásáról. A cikkíró megállapítja, hogy valamikor a dohányfőzetet abortív célból használták a méhre gyakorolt hatásánál fogva. A nikotin ugyanis a bél ritmikus működését biztosító sejteket izgatja és így a bélmozgás által a méh izomzatára is hatást gyakorol. Közli még a cikk, hogy már a múlt század végén megfigyelték a dohánypor belélegzése abortuszhoz és terméketlenséghez vezet. A nők körében egyre divatosabbá váló dohányzás tehát egyes vélemények szerint elősegíti a női nem terméketlenségének fokozódását.

Két forradalom

I.

Halottak napjára készült a város és a ködben fehér öszirózsákat árultak az uccák szegletén. Bódult, fekete tümeg sodra vitte magával a virágokat. Ez évben nem marad belőlük a temetőnek. Magukra tüzdösik az élők azt, ami a halottakat illeti.

Temetővitágok elmúlások, fehér öszirózsák. Sirvirágos város a nagy reménytelen ég alatt. Budapest, 1918 október 31-én.

A házak között ázott, elnyűtt zászlók suhogtak a magasban. A gyalogjáró tele volt szeméttel. Szennyes papirrongyok, plakátfoszlányok, eltaposott fehér virágok hevertek a sárban. Olyan piszkos és homályos volt a város, mint egy szellőzetlen, ronda vendégfogadó, melyben léhán tivornyázott az éjszaka.

Ma éjjel magához ragadta Károlyi Mihály „Nemzeti Tanácsa” a hatalmat!

A levegőben póznára akasztott nyomtatványok usztak. Alattuk lassu, sűrű tolongással szüntelenül mentek az emberek. Ugy mentek, mintha kényszerben járnának és nem bírnának többé megállani és nem bírna többé közülük irányt változtatni senki sem.

A szomszéd ház kapujában két siheder egy fiatal tisztet rohant meg. Az egyik sihedernek nagy konyhakés volt a kezében. Fenyegetően ordítanak. Egy bot emelkedett. Leütötték a sapkát a kis hadnagy fejéről. Szurtos kezek kaptak a nyakához. A konyhakés a gallérjánál mozgott. Levágták róla a csillagot. Az érdemkereszt és a nagy arany vitézségi érem összecsrérent a mellén. A csöcselék röhögött. A kis hadnagy földetlén fővel állt a kör közepén és az arca krétafehér volt. Nem szólt semmit, nem is védekezett, csak a válla rángatózott félszegen. Aztán ügyefogyott mozdulattal, mint a sirni készülő gyerek, a szeme elé kapta kifordított bal kezét. Szegény kis hadnagy! Ekkor láttam meg, hogy a jobb karja többől hiányzik. Az emberek úgy tettek, mintha nem látnának, mintha örülnének, hogy még nincsenek soron... A térparancsnokság épülete mellett, a csupasz fák alatt csoportba verődve, katonák álltak. Egy vörös-fehérvörös zászló szövetjét tartották kifeszítve maguk között. Ugy tartották, mintha játszanának. És közben egy görbelábu, kócos kis ember a bicskájával sebesen nyiszalta ki a szövetből a koronát a cimer körül.

Senki se bántja! Odatartják neki...

A szociáldemokrata párt kiáltványa kapaszkodott előttem a falon:

„Munkások, Elvtársak - Az osztályuralom önzése elkerülhetetlen végzettszerűséggel forradalomba kergette az országot. A Nemzeti Tanácshoz csatlakozott katonai csapatok szerdán éjjel vérontás nélkül megszállták a főváros főbb pontjait, a postát, a telefonközpontot, a térparancsnokságot elfoglalták és felesküdték a Nemzeti Tanácsnak. Munkások, Elvtársak! Most rajtatok a sor!

Az ellenforradalom valószínűleg vissza akarja szerezni a hatalmat. Meg kell mutatni, hogy Ti együtt-éreztek katoná testvéreitekkel! Ki az uccáral Szüntessétek be a munkát! Magyarországi Szociáldemokrata Párt!

Szemközt emberek jöttek. Munkások, akik nem voltak munkások többé. Ők már rég nem engedelmessétek. Semmi sem volt az a tisztátalan erjedt levegőben, aminek látszott. A sok piros-fehér-zöld zászló a házakon se volt a mi zászlónk. A sok nemzetiszínű kokárda sem volt a nemzet színe többé. Csak az öszirózsák mondtak igazat... temetővirágok.

Egyik-másik bolt üvegtábláján a Népszava nagy plakátja látszott. Egyetlen éjszaka bejött a szociáldemokraták ujsága a Contiuccából a belső városba és hirdetése jámbor polgári üzletek ablakából rivalta ki a ködbe, hogy: Itt az irás!... A hirdetés nyomtatott szövegén egy meztelen vörös ember emelte föl vörös kalapácsát az üvegen innen mozgó tömegre. Egy vérből fakadt rém... És a tolongó embereknek nem jutott eszükbe, hogy az a kalapács az ő fejüket akarja betörni. És a kereskedőknek nem jutott eszükbe, hogy az a szőrös, vörös kéz az ő pénzes fiókjukba készül belenyulni. Ekkor vettem észre, hogy a baljóslatu plakáton, a vérből fakadt rém mellett egy vörös munkás alakja vívódik a láncait szaggató rendőrrel.

„Nemzeti Tanács”... De hát mit akar ez a sötét társaság. Hogy meri magát a nemzet tanácsának nevezni? Kik azok, akik lázítanak az állam ellen és hűségüket szednek a maguk számára?

Ki mondja ezt? Ki hirdeti magát a legnehezebb órában Magyarország megmentőjének?...

Tizenegy zsidó és nyolc bűnös magyar!

Lázás sietség támadt az agyamban. Szinte futásnak eredt benne minden gondolat és félőrült hajszában keresett valakit. Valakit — aki még össze bírná markolni az iszonyatos bomlást. Tisza István!... És csendesen, beismerően megkövettem, amiért olyankor elítéltem, olykor nem értettem őt. Hogy szenvedhet most! Vajjon mit gondol magában?

A Ferencrendiek temploma alatt a falhoz szorított a tuduló tömeg. Nem bírtam mozdulni. A forgatagban két ur sodródott mellém, a templom tövéhez. Hallottam, amit beszéltek. Az egyik feltűnően izgatott volt: — Egészen meghízható forrásból tudom. A külvárosokban fosztogatnak. Angyal földön is... Károlyi ügynökei tegnap éjjel felfegyverezték a fegyvergyári munkásokat. Harmincezer fölfegyverzett munkás! A pályaudvaron pedig lefegyverezte a csöcselék a katonaságot.

— Egy szó sem igaz az egészről — mondotta a másik. Rend van mindenütt. A posta, a telefon... A vasutasok is csatlakoztak a Nemzeti Tanácshoz. Az egész sajtó velük van és a közvélemény is... Simán megoldódott a helyzet. Megalakul a Ká-

rolyi-kormány, aztán rend lesz... Lovászy, Kunfi, Jászi, Garami... Bele kell nyugodnunk. Csakis Károlyi hozhat még jó és gyors békét.

— Honnan tudja?

— Hát az ujságok... És Károlyi is nyilatkozott. Nagy összeköttetései vannak az entente-tal.

A fejem mellett egy félig letepett plakát vinnyogott a szélben. „A Nemzethez”... Megszaggatva József főherceg veszkialtása haldoklott a kormos falon. Sebesen magam mögé néztem. Vajon olvassa-e kívülem más is? Nem, senki sem állt meg.

Egy fiatal lány jött szembe. Ez magyar volt. Öszirózsákat osztogatott és mosolygott. Árnyékos turáni szeme gyerekesen fénylett: — Éljen a független, önálló Magyarország! Rábáméskodtam. A leány felém is nyújtott egy száll virágot és közben Petőfi Sándorról beszélt zagyvaságokat. Azt akartam neki mondani, hogy hagyja abba és menjen haza. Megcsalták és minden hazugság! De hiába erőltettem magamat, nem tudtam egy árva szót szólani.

Egy zsidó fiatalember Tisza István nevét dobta a tömegbe. Ugy dobta bele, mintha véletlenül jutott volna eszébe.

— Ő okozta a háborút! Éljen Károlyi! Vesszen Tisza! — A tulsó szegleten is ugyanazt kiáltották és egy rekedt hang felordított:

— Éljen a forradalom!

Összerezentem. Így nyíltan az uccán először hallottam. A kapuk alól fehér arcok bukkantak elő. De a kiáltás elgurult. Nem volt visszhangja.

Mintha kergettek volna, menni kezdtem a köruton, a Gránátos utcán, a Szervita téren át a Lánchid felé. Ekkor már az uccákon fogdosták el az autokat fegyveres tengerészek. Kidobták a benne ülőket és elhajtottak. Hirtelen ment. A hidon nagy teherautók száguldoznak. Szuronyos katonák álltak rajtuk. Kocsik ügettek. A kocsik is tele voltak fegyveres katonákkal. Még a felhágókon is lógtak a katonák. Lövések dördültek. Egy részeg ember furcsa botorkáló hangon énekel:

Éljen a forradalom, éljen a spritzer...

Az alaguton túl olyanformán éreztem magamat, mintha a világ másik oldalán kerültem volna elő a hegy alól. Ott csendes volt a város, olyan csendes, hogy a lépésem visszhangját hallottam a budai uccán. A Duna tulsó partján pedig azt ordíták, hogy — Éljen a forradalom!

Forradalom... Örültség! Mirevaló lenne most egy forradalom? Nem, ezt senki se veszi komolyan, még azok sem, akik csinálják! Örültség! Jól esett ezt a szót megismételniem és biztatni kezdem önmagamot. Semmi sem lesz belőle. A magyar faj nem forradalmár, — a magyar szabadsághős - Ezer év óta minden kitörésünk szabadságharc volt. A szabadság pedig itt van: a nemzet ölébe hull az önállóság magától...

Az egyik Városmajor uccai házban már lámpa égett. A függőlámpa alatt, kerek asztal körül, békésen ültek emberek. Ezek nem tudnak semmit...

Megfoghatatlan hirtelen előjött egy rekedt, gonosz emberkiáltás: „Vesszen Tisza...” A köd nyirkos hideo átjárta a csontjaimat. Belső fázást éreztem... „Vesszen Tisza!”

És ballagtam a hegyi uton, a rekedt kiáltás pedig jött utánam, mint egy rosszszándéku csavargó, jött és gyötört és nem bírtam többé szabadulni tőle.

(Folytatjuk).

Rendezte már előfizetését?

Felhívás hirdetőinkhez. Vidéki hirdetőink nem ismerik hirdetés-tarifánkat ezért tévesen küldik be a díjakat. Ezuton figyelmeztetjük, vidéki hirdetőinket, hogy egy kockás hirdetés 90 dinár és két kockás hirdetés 170 dinár.

A BMKSz Központi Irodája megvételre keres nagy szőnyeget és futószőnyeget. Ajánlatok a Központi Irodába (Centrál-szálloda) nyújtandók be. 93

PERFEKT szakácsnőt és szolgálót jó fizetéssel azonnali betűpésre keresek Cim a kiadóhivatalban. 91

Vetőburgonya eladó 75 Benczénél, Becskereken

Mechanikus segédet azonnali belépésre felveszek. Árvay Herrmann György mechanikus, Becskerek, Écskai (Beograd-szka) utca 7. szám. 77

73 Komplet szövőasztal azonnal eladó. Érdeklődni a „Banater Beobachter“-nél

GRENO gyártmányú 90 daráló eladó. KÓSA JÓZSEF, G.-MUZSLJA.

Ujságkihordót és rikkancsokat keres a „TORONTAL” Sepp Kraft (Zápolya) utca 3. szám

A szerkesztésért és kiadásért felel Uzevgy dr. Mara Jenőné Uri (Herren) ucca 7. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becskerek (Nagybecskerek) Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.